

Vlaanderen
is bodembewust

RISICOGRONDEN ONDERZOEKEN

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

WWW.OVAM.BE

Eénmalig onderzoeksmoment tegen 2021, 2023 of 2027

Een risicoground is een grond waarop vervuilende activiteiten worden of werden uitgevoerd. Gezien het verhoogd risico op bodemverontreiniging is een bodemonderzoek nodig. Dat wil niet zeggen dat de bodem effectief verontreinigd is. Een oriënterend onderzoek moet meer duidelijkheid brengen.

Wat is een risicogrund?

Een risicogrund is een grond waarop activiteiten aanwezig (geweest) zijn met een mogelijk negatieve impact op de bodemkwaliteit. Veel voorkomende vervuilende activiteiten zijn bijvoorbeeld: een garagewerkplaats, een tankstation, een droogkuis, een grote stookolietank, opslag of productie van gevaarlijke stoffen, ... In Vlaanderen liggen nog talloze verontreinigde gronden als gevolg van het industriële verleden. Oude stortplaatsen of fabrieksterreinen kregen in het verleden een andere bestemming zoals woon- of landbouwgebied. Het gaat vaak over kleinere percelen waarop vroeger (bedrijfs)activiteiten werden uitgevoerd, en die nu gebruikt worden voor bewoning of kleinhandel.

Gezien het verhoogd risico op bodemverontreiniging is een bodemonderzoek nodig. Enkel een oriënterend bodemonderzoek geeft uitsluitel over de bodemkwaliteit. Zo kunnen ernstig verontreinigde gronden tijdig worden aangepakt. Vaak bevestigt het onderzoek dat de bodemkwaliteit van uw grond in orde is en zijn er geen verdere maatregelen noodzakelijk.

Is uw grond mogelijk verontreinigd?

De gemeenten nemen de gegevens van risicogronden op hun grondgebied op in de **gemeentelijke inventaris**. De gemeente kan u informeren over de juiste categorie van de activiteiten op basis van de milieu- en omgevingsvergunningen. Een erkende bodemsaneringsdeskundige kan hierbij adviseren. Bij een verkoop van een grond verzamelt de notaris deze informatie.

Wanneer is een grond een risicogrond?

De activiteiten die mogelijk bodemverontreiniging veroorzaken zijn juridisch vastgelegd in indelingslijsten:

- activiteiten gestart voor 1 juni 2015: Bijlage I van het VLAREBO
- activiteiten gestart vanaf 1 juni 2015: Kolom 8 van Bijlage 1 van titel I van het VLAREM II

Wanneer een letter vermeld wordt, wil dit zeggen dat er een bodemonderzoek vereist is: bij overdracht, sluiting, faillissement (O), en periodiek om de tien jaar (B), om de twintig jaar (A) of voor de aanvraag van de milieuvergunning (S).

Voor historische activiteiten (opgestart vóór 29 oktober 1995) is er een éénmalig onderzoeksmoment in 2021 (B), 2023 (A) of 2027 (O).

U vindt deze indelingslijsten op www.ovam.be/risicogronden.

Met de toepassing '**Risico-inrichtingen-tool' (RIT)** kan u zelf nagaan of een bepaalde activiteit als risico-inrichting wordt beschouwd. Vanaf welke drijfkracht is er een onderzoeksplicht bij metaalbewerking? Onder welke rubriek valt de opslag van stookolie? Moet er een oriënterend bodemonderzoek uitgevoerd worden bij een carwash? Om een antwoord op deze vragen te vinden kan u terecht op www.ovam.be/RIT.

Wanneer is een bodemonderzoek nodig?

De eigenaar van een grond is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de grond. Als deze grond gekend staat als een risicoground, is een oriënterend onderzoek verplicht. Daarin gaat een bodemsaneringsdeskundige na of er sprake is van bodemverontreiniging.

Als de activiteiten op een grond opgestart zijn voor het in werking treden van het Bodemdecreet op 29 oktober 1995 spreekt men van historische activiteiten. Voor deze risicogronden is er een éénmalig onderzoeksmoment tegen 2021, 2023 of 2027 afhankelijk van de soort activiteiten die werden uitgevoerd. Hoe zwaarder de activiteiten hoe eerder een onderzoek vereist is. De strengste categorie bepaalt het tijdstip tegen wanneer een eerste oriënterend bodemonderzoek moet worden uitgevoerd:

- categorie 'B' : vóór 31 december 2021
- categorie 'A' : vóór 31 december 2023
- categorie 'O' : vóór 31 januari 2027

Zijn de gegevens van de inventaris van risicogronden correct?

De gemeenten duiden de risicogronden op hun grondgebied aan op basis van de informatie uit milieuvergunningen of andere archiefinformatie. Heeft u nieuwe of andere gegevens over de uitgevoerde activiteiten op een grond? Neem dan contact op met de gemeente. Indien nodig verwijderd de gemeente het perceel uit de gemeentelijke inventaris van risicogronden. Zo zorgen we samen voor betrouwbare gegevens en een goede bodemkwaliteit.

Meer informatie over deze procedure:

www.ovam.be/datakwaliteit-gemeentelijke-inventaris

Moet u alles zelf laten onderzoeken?

Als particulier komt u in aanmerking voor een vrijstelling van de onderzoeksplicht als u voldoet aan deze voorwaarden:

- u bent eigenaar van een risicogrond waarop risico-inrichtingen hebben plaatsgevonden met aanvang vóór 29 oktober 1995
- u heeft de risico-inrichtingen niet zelf geëxploiteerd
- de risico-inrichtingen werden geëxploiteerd voor u eigenaar van de gronden werd;
- u hebt de gronden, nadat u ze verworven heeft, alleen aangewend voor particulier gebruik;
- als de grond werd geërfd, voldeed de erflater ook aan de bovenvermelde voorwaarden.

Als u aan alle voorwaarden voldoet, vult u het formulier in dat u terugvindt bij

www.ovam.be/vrijstelling-onderzoeksplicht.

De OVAM start dan zelf een bodemonderzoek op. We groeperen hiervoor meerdere locaties uit een gemeente in één site-onderzoek, zodat we efficiënt kunnen werken. Hoe sneller de aanvraag, hoe groter de kans dat de OVAM in uw gemeente aan de slag kan.

Moet u een onderzoek laten uitvoeren?

De OVAM schrijft u bij een onderzoeksplicht aan. Vraag tijdig een offerte op bij een erkende bodemsaneringsdeskundige. Wij adviseren u verschillende offertes op te vragen en te vergelijken.

Voor bepaalde doelgroepen zet de OVAM ondersteunende initiatieven op. Ga op www.ovam.be/aanpak-op-maat na of deze voor u van toepassing zijn.

Wat als er bodemverontreiniging wordt gevonden?

Als de grond verontreinigd is, is een sanering niet per definitie noodzakelijk. Als de verontreiniging ontstaan is voor het in werking treden van het Bodemdecreet in oktober 1995, spreken we van een historische bodemverontreiniging. Een historische bodemverontreiniging saneren we enkel als ze een risico vormt. Bodemsanering start met het opstellen van een bodemsaneringsproject. Dit is een studie om te bepalen welke techniek het meest geschikt is om de bodemverontreiniging te saneren. Tegen 2036 wil de OVAM voor alle historische bodemverontreinigingen minstens de sanering opstarten.

Meer
informatie?

www.ovam.be/aanpak-risicogronden

E: bodem@ovam.be

T: 015 284 138 (klantenbeheer)

Openbare Vlaamse
Afvalstoffenmaatschappij
Stationsstraat 110
B- 2800 Mechelen

**SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER**

OVAM